

12.11.2018

Asia: LVM/1139/03/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot esityksestä

Pirkanmaan liitto lausuu hallituksen esityksestä eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavaa.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetty Väyläviraston ja Liikenne- ja viestintäviraston tehtäväjako liikenteen ja väylänpidon osalta toteuttaa uudistuksen tavoitetta, jolla väylänpito ja varsinaiset viranomaistehtävät eriytetään nykyistä selkeämmin. Pirkanmaan liitto pitää uudistuksen tavoitetta tältä osin kannatettavana. Pirkanmaan liitolla on muutamia huomautettavia asioita koskien valtionhallinnon ja uusien maakuntien välisiä suhteita sekä maakuntakaavan roolia tiesuunnitelman laatimisessa. Huomiot on tuotu jo esiin aiemmissa Pirkanmaan liiton lausunnoissa koskien maantielaki- ja virastouudistuksia.

Yleisperustelut

Maakunnille tulevien laajojen liikenteen ja maankäytön vastuualueiden johdosta Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä, että valtion liikennehallinnon ja maakuntien välinen vuorovaikutus on mahdollisimman selkeää. Täten Liikenne- ja viestintäministeriön tulisi osallistua suoraan maakuntakaavoitusprosessiin, maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaan ja liikennejärjestelmätyöhön, samoin kuin kaupunkiseutujen liikennejärjestelmätyöhön. Maakuntien näkökulmasta hajaantuva valtion liikennehallinto voi asettaa lisähaasteita tavoitteiden yhteensovittamiselle ja tehtävien koordinoinnille. Maakuntien ohjaus tulisi olla Liikenne- ja viestintäministeriön vastuulla, kun taas virastojen tulisi olla ennen kaikkea maakuntia tukevissa asiantuntijarooleissa. Liikenne- ja viestintäministeriön tulisi toimia valtion viranomaisten yhteen kokoavana tahona suhteessa maakuntiin. Virastojen osallistuminen maakunnan maankäytön suunnitteluun ja liikennejärjestelmätyöhön tulee koordinoida Liikenne- ja viestintäviraston kautta.

Yksityiskohtaiset perustelut

Liikenne- ja viestintäviraston sekä Väyläviraston osallistumista maakunnallisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien laadintaan tulisi täsmentää siten, että virastojen asiantuntijarooli suhteessa maakuntiin korostuu. Yleisperusteluissa mainitun mukaisesti maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinnassa ohjaava rooli tulee olla Liikenne- ja viestintäministeriöllä virastojen sijaan. Pirkanmaan liitto korostaa, että mikäli Liikenne- ja viestintävirasto koordinoi valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaa, tulee Liikenne- ja viestintäministeriön valmistelusta vastaavana tahona valvoa työtä.

Maantien suunnittelussa yleis- ja tiesuunnittelun tulee perustua oikeusvaikutteiseen maakuntakaavaan, eikä vain yleistasoisesti alueiden käytön suunnitteluun.

Lakiehdotukset

Pirkanmaan liitto esittää seuraavia lakimuutoksia hallituksen esitykseen.

Laki

Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain muuttamisesta, 2 § Viraston tehtävät

Hallituksen esitys: Virasto osallistuu myös maakunnallisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimiseen maakuntien, kuntien, kaupunkiseutujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Pirkanmaan liiton ehdotus: Virasto osallistuu myös maakunnallisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimiseen asiantuntijaroolissa maakuntien, kuntien, kaupunkiseutujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Laki

Väylävirastosta annetun lain muuttamisesta, 2 § Viraston tehtävät

Hallituksen esitys: Virasto osallistuu myös liikenteen ja maankäytön yhteensovittamiseen sekä valtakunnallisen ja maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimiseen maakuntien, kuntien, kaupunkiseutujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Pirkanmaan liiton ehdotus: Virasto osallistuu myös liikenteen ja maankäytön yhteensovittamiseen sekä valtakunnallisen ja maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimiseen asiantuntijaroolissa maakuntien, kuntien, kaupunkiseutujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Laki

liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain muuttamisesta, 15 o § maantien suunnittelun tehtävät

Hallituksen esitys: Suunnittelun on perustuttava maantien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnalliseen ja maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskeviin suunnitteluperusteisiin sekä alueiden käytön suunnitteluun.

Pirkanmaan liiton ehdotus: Suunnittelun on perustuttava maakuntakaavaan, maantien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnalliseen ja maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskeviin suunnitteluperusteisiin.

Palttila Johanna
Pirkanmaan liitto